

סמואל בקט / משחק

(מחזה במערכה אחת)

תרגום: שושנה אביגאל

הדמויות

1א — אשה ראשונה

2א — אשה שנייה

ג — גבר

הוצג ב"צוותא", 1975, בהשתתפות:

1א — סטלה אבני

2א — שולי לב

ג — גד קינר

בבימויה של שושנה אביגאל.

עוזרת במאי: אביבה ויינטראוב.

תאורה: דן רדלר (הפעלה: אביבה ויינטראוב)

תפאורה: רוני מירקין

במרכז קידמת הבמה, נוגעים זה בזה, שלושה כדאי-אפר זהים ואפורים (ראה הערות) בגובה מטר אחד לערך. מתוך כל כד מבצבץ ראש, כשהצוואר אחוז הדוקות בצוואר הכד. הראשים משתייכים, משמאל לימין כפי שנראה מכיוון הקהל, ל-2א, ג, ו-1א. הם מביטים לחזית, ללא כל סטייה, לכל אורך ההצגה. הפנים כה חסרי-גיל וייחוד, עד כי נראים כמעט כחלק מן הכדים. אך ללא מסכות. הם מונעים לדיבור על-ידי אור של זרקאור הממוקד על הפנים בלבד (ראה הערה). מעבר האור מראש לראש הוא מיידני. ללא החשכה (בלקאוט), כלומר ללא חזרה לחשכה הכמעט-מוחלטת של הפתיחה, מלבד במקומות שמצוין כך. התגובה לאור איננה לגמרי מיידית. לאחר כל פנייה של הזרקאור קיימת הפוגה של שנייה לערך בטרם מושג המבע, מלבד במקום שמצוינת שהות ארוכה יותר. הפנים חסרות-רגש לכל אורך ההצגה: קולות חסרי-גוון חוץ ממקומות שמצוינת בהם הבעה. קצב מהיר כל הזמן.

עם עלות המסך, במה חשוכה כמעט לחלוטין. ניתן רק להבחין בכדים ולא עוד.
חמש שניות.

זרקאורים עמומים מאירים בו־זמנית את שלושת הראשים. שלוש שניות.
קולות חלושים, כמעט לא־מובנים.

- 1א: כן, משונה, מוטב בחושך, וככל שמחשיך גרוע יותר, עד הכול חשוך, הכול בסדר, בינתיים, אבל זה יבוא, יום יבוא, הדבר הוא שם, אתה תראה אותו, תרד ממני, תרפה ממני, הכול חשוך, הכול דומם, הכול חלף, נמחק —
- 2א: כן אולי, קצת לא בסדר, אני מניחה, היו אומרים, מיסכנה, קצת לא בסדר, רק קצת, בראש — (צחוק חלוש, פראי) — רק קצת, אבל אני מסופקת, לא ממש, אני בסדר גמור, עדיין בסדר גמור, עושה כמיטב יכולתי, ככל שניתן —
- ג: כן, שלוה, תיארתי לעצמי, הכול כבוי, כל הכאב, הכול כאילו... מעולם לא היה, זה יבוא — (שיהוק) — סליחה, איזה טירוף כן, אני יודע, אבל לפחות, תיארתי לעצמי, שלוה כלומר... לא זו בלבד שהכול חלף, אלא כאילו... מעולם לא היה —

ביחד

הזרקאורים כבים. חשכה. חמש שניות. זרקאורים חזקים על שלושת הראשים בו־זמנית.
קולות בעוצמה רגילה.

1א, 2א. ג ביחד.

- 1א: אמרתי לו, עזוב אותה
- 2א: בוקר אחד, בעודי יושבת —
- ג: לא הספקנו להיות יחד הרבה —

ביחד

הזרקאורים כבים. חשכה. חמש שניות. זרקאור על א

- 1א: אמרתי לו, עזוב אותה. אני נשבעת בכל היקר לי —
זרקאור מ־א1 ל־א2

2א: בוקר אחד, בעודי יושבת ותופרת ליד החלון הפתוח, היא מתפרצת פנימה ומתנפלת עליי. עיזבי אותו, היא צווחת, הוא שלי. הצילומים שלה עשו עימה חסד. לראות אותה עכשיו, כמו שהיא באמת, לראשונה בגודל טבעי, הבנתי מדוע הוא העדיף אותי.

זרקאור מ־א2 ל־ג

- ג: לא הספקנו להיות יחד הרבה, והיא כבר הריחה שמהו מסריח. עזוב את הזונה הזאת, היא אמרה, או שאני חותכת לי את הגרון. — (שיהוק) —

סליחה — שכה יעזור לי אלהים. ידעתי שלא יכולה להיזת לה שום הוכחה.
או אמרתי לה שאינני יודע על מה היא מדברת.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: על מה את מדברת בכלל? אמרתי, ממשיכה לי לתפור בשקט. משהו ששייך
לך? לעזוב את מי? את מטנפת אותה, היא צוחת, כולו מסריח כלבה.

זרקאור מ-א2 ל-א1

1א: למרות שהלבשתי לו זנב במשך כמה חדשים, אדם ממדרגה ראשונה,
מקצועי, לא קיבלנו צל צילה של הוכחה. ועלי להודות שאותי הוא...
בהתמדה, כרגיל. זה, והסלידה שלו מסתם יחסים אפלטוניים, גרמו לי לפקפק
לפעמים אולי אני מאשימה אותו שלא בצדק. כן.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: על מה יש לך להתאונן בעצם? אמרתי. האם קיפחתי אותך? איך היינו
יכולים להיות יחד, כפי שאנחנו, כשאנחנו יחד, אילו היתה לי מישהי
אחרת? כיוון שאהבתי אותה כפי שאהבתי אותה, בכל ליבי, לא יכולתי
אלא לרחם עליה.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: פחדתי שהיא תתחיל להשתמש באלימות, אז צילצלתי לארסקין כדי שיראה
לה את הדרך החוצה. דבריה האחרונים, כפי שהוא יכול היה להעיד, אם
הוא עדיין חי, ולא שכח, מתהלך מסוף העולם ועד סופו, מכניס אנשים,
מוציא אנשים, היו בקשר לזה שהיא תקצץ אותי לקציצות. אני מודה שזה
די זיעזע אותי, באותו רגע.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: זה לא שיכנע אותה. הייתי צריך לדעת מראש. היא מטנפת אותך, כולך
מסריח כלבה, היתה אומרת שוב ושוב. על זה אי-אפשר לענות. אז לקחתי
אותה בזרועותי ונשבעתי שלא הייתי יכול לחיות בלעדיה. ויותר מזה,
התכוונתי לכך. כן, אני משוכנע שהתכוונתי. היא לא הגעילה אותי.

זרקאור מ-ג ל-א1

1א: שערך לעצמכם כמה הופתעתי כשבוקר יפה אחד, בעודי יושבת הלומת-צער
בחדר המנוחה שלי, הוא מגיע, שפוף, האף למטה, נופל על ברכיו לפניי,
כובש את פניו בחיקי ו... מתחיל להתוודות.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: היא הדביקה לי כלב שמירה. אבל דיברתי איתו מלה או שתיים. הוא היה מאושר מהתוספת הכספית הקטנה.

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: למה אתה לא גומר איתה, אמרתי, כשהוא התחיל לליל על חיי המשפחה שלו, הרי ברור שאין ביניכם כלום. או שיש משהו?

זרקאור מ-א2 ל-א1

א1: אני מודה שתגובתי הראשונה היתה פליאה. איזה גבר!

זרקאור מ-א1 ל-ג. הוא פותח את פיו לדבר. זרקאור מ-ג ל-א2.

א2: משהו בינינו, הוא אמר, למה את חושבת אותי, למכונת-משהו? ואצלו, כמובן, אין כל חשש ל... עניין הרוחני. אז למה אתה לא גומר איתה? אמרתי. לפעמים תהיתי אם אינו נשאר איתה בגלל הכסף שלה.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: אחר כך היתה הסצינה ביניהן. אינני מוכנה לסבול את ביקורי-הפתע שלה, היא אמרה, ועוד מאיימת להרוג אותי. כנראה נראיתי כמתקשה להאמין. תשאל את ארסקין, היא אמרה, אם אינך מאמין לי. אבל היא מאיימת להרוג את עצמה, אמרתי, לא אותך? היא אמרה. לא, אמרתי, אותה. בילינו יפה כשאנחנו מנסים לצאת מן התיסבוכת.

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: ואז סלחתי לו. למה לא תוכל אהבה! הצעתי טיול קטן לריביירה, או לאיים הקנריים הישנים והטובים שלנו, כדי לחגוג. הוא נראה חיוור. כחוש. אבל זה לא ניתן לביצוע באותו רגע. התחייבויות מקצועיות.

זרקאור מ-א1 ל-א2

א2: היא הופיעה שוב. פשוט נכנסה כאילו היא בבית. כולה מתיקות. מלקלקת את שפתיה. המיסכנה. עשיתי את ציפורניי. ליד החלון הפתוח. הוא סיפר לי הכול, היא אמרה. מי הוא, אמרתי, ממשיכה לשייף בשלווה, וכל מה? אני יודעת איזה ייסורים עוברים עליך, היא אמרה, ונכנסתי כדי לומר שאינני נוטרת לך טינה. צילצלתי לארסקין.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: ואז נבהלתי והתוודיתי על הכול. היא נראתה יותר ויותר נואשת. היה לה תער בתוך ארנק כלי-האיפור שלה. נואפים, הישמרו לכם, לעולם אל תודו.

זרקאור מ-ג ל-א1

1א: כששוכנעתי שהכול נגמר, הלכתי אליה שוב, כדי להתענג על טעם הניצחון. סתם זנזונת רחוב. מה הוא יכול היה למצוא בה כשהיה לו אותי...

זרקאור מ-1א ל-2א

2א: כשהוא בא שוב, עשיתי איתו את החשבון. הרגשתי איום ונורא. הוא נשא לי נאום. לשם מה היה צריך לשפוך הכול בפניה. מסוכן מדי, וכו'. המשיך והמשיך. הרעיון היה שהוא חזר אליה. חזר אל זה!

זרקאור מ-2א ל-1א

1א: פרצוף ירת, מפוטמת, פצעונים, פה מרוח, פימה, בלי צוואר בכלל, עטינים שיכולים...

זרקאור מ-1א ל-2א

2א: הוא המשיך והמשיך. נשמע כמו טירטור של מקצרה. מקצרת-יד ישנה. הפסקתי אותו ואמרתי שלמרות כל מה שאני מרגישה אני לא מתכוננת לנפנף בשום איומים טיפשיים; אבל גם לא הייתי מצטערת לראות את הגברת מתפגרת. זה נתן לו חומר למחשבה, לרגע.

זרקאור מ-2א ל-1א

1א: חמוקיים פודינג...

זרקאור מ-1א ל-ג

ג: כשהתראינו שוב היא כבר ידעה. היא נראתה — (שיהוק) — מעוררת רחמים. סליחה. איזה אידיוט היה קוצר את המדשאה שלו. גיחה קצרה, ועוד אחת. הבעיה היתה, איך לשכנע אותה ששום חידוש של... יחסים אינטימיים לא בא בחשבון. לא יכולתי. אז לקחתי אותה בזרועותי ואמרתי שלא אוכל להמשיך לחיות בלעדיה. אני חושב שלא הייתי יכול.

זרקאור מ-ג ל-2א

2א: הפיתרון היחידי היה לברוח ביחד. הוא נשבע לי שאמנם כך נעשה ברגע שיכניס סדר בעסקיו. בינתיים נמשיך כמו קודם. בזה הוא התכוון, כמיטב יכולתנו.

זרקאור מ-2א ל-1א

1א: וכך הוא היה שוב שלי. כולו שלי. שוב הייתי מאושרת. שרתי מבוקר ועד ערב. העולם —

זרקאור מ-1א ל-ג

ג: בבית — שום סודות בינינו, דף חדש, מה שהיה היה. פגשתי במיקרה את

האכס־זנזונת שלך, היא אומרת לילה אחד, על הכר. מזלך שיצאת מזה.
חשבתי, יציאה לא ברוכה. אכן, יקירתי, אמרתי, אכן. אלוהים, רימה ותולעת
נשים. הודות לך, מלאכי הטוב, אמרתי, הודות לך.

זרקאור מ־ג ל־א

1א: ואז הוא שוב התחיל להסרית. כן.

זרקאור מ־א ל־א2

2א: כשהוא חדל לבוא, הייתי מוכנה. פחות או יותר.

זרקאור מ־א2 ל־ג

ג: בסופו־של־דבר זה עבר את הגבול. פשוט לא יכולתי יותר —

זרקאור מ־ג ל־א1

1א: הוא נעלם לפני שהספקתי לתפוס מה קורה. זאת אומרת שהיא ניצחה.
הכלבה הזאת! לא יכולתי להאמין. שבועות שכבתי הלומת צער, אחר כך,
הוצאתי את המכונית ונהגתי לדירתה. הכול היה נעול על מסגר ובריח.
אפור מן הטל הקופא. בדרכי חזרה בואך תִּשְׁלַג ועד רִמְצוֹן —

זרקאור מ־א1 ל־ג

ג: פשוט לא יכולתי יותר —

זרקאור מ־ג ל־א2

2א: זה היה נובמבר. בחוץ שרפו את העלים המתים. אספתי את כל חפציו לצרור
והעליתי אותם באש. כל הלילה כולו נשמתי אותם גוועים ונשרפים.

זרקאור יורד מ־א2. חשכה. חמש שניות. הזרקאור מאיר במחצית עוצמתו הקודמת את
שלושת הראשים. שלוש שניות. הקולות חלשים יותר, בהתאמה.

1א: רחמים, רחמים —

2א: קשה לומר שאני —

ג: כשזה נעלם לראשונה —

בית

הזרקאור כבה. חשכה. חמש שניות. זרקאור על ג.

ג: כשזה נעלם לראשונה, ממש הודיתי לאלוהים. חשבתי, הרי זה עשוי, הרי
זה נאמר, עכשיו הכול יכבה —

זרקאור מ־ג ל־א1

1א: רחמים, רחמים, עדיין שלוחה לשון לרחמים. הם יבואו. לא ראית אותי. אבל
עוד תראה. ואז הם יבואו.

זרקאור מ־א1 ל־א2

2א: קשה לומר שאינני מאוכזבת, קשה, אני כן. ציפיתי למשהו טוב מזה.
רוגע יותר.

זרקאור מ-א2 ל-א1

1א: או שתתעייף ממני. תרד ממני.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: יירד, יירד הכול, לחשיכה, תבוא שלוה, חשבתי, לאחר ככלות הכול, סוף סוף,
צדקתי, למרות הכול, תודה לאל, כשזה נעלם לראשונה.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: פחות מבולבל. פחות מבולבל. בכל זאת. אני מעדיפה את זה על... הדבר
האחר. בהחלט. ישנם רגעים שניתן לשאת.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: חשבתי.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: כאשר אתה כבה — ואני עימדך. יום אחד תתעייף ממני ותכבה... לנצח.

זרקאור מ-א2 ל-א1

1א: חצי-אור תופת.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: כן, שלווה, אני משער, מעין שלווה, וכל הכאב הזה כאילו... מעולם לא היה.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: תתייאש ממני. מיקרה אבוד. תלך ותתחיל לדקור ולנקר במישהו אחר.

מאידך —

זרקאור מ-א2 ל-א1

1א: רד ממני! (בתקיפות) רד ממני!

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: זה יבוא. מוכרח לבוא. הרי בזה אין כל טעם.

זרקאור מ-ג ל-א2

2א: מאידך, הכול יכול להיות גרוע עוד יותר. קיים סיכון כזה.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: כמובן, עכשיו אני מבין.

זרקאור מ-ג ל-א1

1א: האם זה משום שאינני דוברת אמת, האם זהו זה, ושיום אחד אני עשויה

איכשהו לומר את האמת סוף סוף, ואז לא אור עוד סוף סוף, בעבור אמת?

זרקאור מ-א 1 לא2

א2: אתה עשוי להתלהט וללבן את דעתי עד שתישרף. לא כן ?

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: עכשיו אני מבין, כל זה היה רק... משחק. וכל זה ? מתי יחדל כל זה

להיות —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: האם זהו זה ?

זרקאור מ-א1 ל-א2

א2: לא כן ?

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: כל זה, מתי יחדל כל זה להיות... רק משחק ?

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: אינני יכולה לעשות דברים עוד. תודה לאל. אם כך זה חייב להיות משהו

שעליי לומר. איך שהשכל עוד פועל!

זרקאור מ-א1 ל-א2

א2: אבל אני מסופקת. איכשהו, זה לא מתאים לך. ואתה הרי יודע שאני עושה

כמיטב יכולתי. או אולי אינך יודע ?

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: אולי הן געשו ידידות. אולי הסבל —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: אבל הרי אמרתי כל מה שיכולתי. כל מה שאתה מניח לי... כל שאני...

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: אולי הסבל קירב אותן.

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: אין ספק, אני עושה אותה שגיאה כמו בעת ששמש האירה. מחפשת משמעות

במקום הלא-נכון.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: אולי הן נפגשות, ויושבות, על כוס של תה ירקרק שהן אוהבות כל כך,

ללא חלב, ללא סוכר, אף לא טיפת לימון —

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: האם אתה מאזין לי ? האם מישהו מאזין לי ? האם מישהו מביט בי ? האם

מישהו שם לב אליי בכלל ?

זרקאור מ־א2 ל־ג

ג: אף לא טיפת —

זרקאור מ־ג ל־א1

א1: האם זה משהו שעליי לעשות בפניי מלבד לדבר ? לבכות ?

זרקאור מ־א1 ל־א2

א2: האם אני מנודה, אני שואלת את עצמי. לא בהכרח, עכשיו, שאין בי עוד

כל סכנה. היצור העלוב הזה — אני יכולה לשמוע אותה — היצור העלוב הזה —

זרקאור מ־א2 ל־א1

א1: לנגוס את לשוני בקצה שיניי ולבלוע אותה ? להקיא אותה ? האם זה

ירצה אותך ? אלוהים, איך שהשכל עוד פועל !

זרקאור מ־א1 ל־ג

ג: נפגשות להן, לפטפט, באחד מן הבתים הישנים והטובים, לסירוגין, סובלות

יחד, ומשוות — (שיהוק) — סליחה — זכרונות של אושר.

זרקאור מ־ג ל־א1

א1: אילו רק יכולתי לחשוב. גם בזה אין טעם. בכלל. לא יכולה.

זרקאור מ־א1 ל־א2

א2: היצור העלוב הזה, שניסתה לפתות אותך, מה בכלל קורה לה, לדעתך ?

אני יכולה לשמוע אותה. מיסכנה.

זרקאור מ־א2 ל־ג

ג: אני עצמי תמיד העדפתי טטלי.

זרקאור מ־ג ל־א1

א1: איך שהכול מתנדף, הכול נופל, מן ההתחלה, אל תוך הלא-כלום.

דבר אינו נשאל בכלל. איש לא שואל אותי כלום.

זרקאור מ־א1 ל־א2

א2: הם עשויים אפילו לרחם עליי, אילו יכלו לראות אותי. אך לעולם לא במידה

שאני מרחמת עליהם.

זרקאור מ־א2 ל־א1

א1: לא יכולה.

זרקאור מ־א1 ל־א2

א2: מתנשקים את נשיקותיהם החמוצות.

זרקאור מ־א2 ל־ג

ג: אני מרחם עליהן. על כל פנים, כן, משווה את גורלי עם זה שלהן, מבורך ככל שיהיה, ו' —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: לא יכולה. השכל לא יחזיק מעמד. מוכרח יהיה לוותר. כן.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: מרחם עליהן.

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: במה אתה משתעשע כשאתה כבה ? מנפה ?

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: האם אני מסתיר משהו ? האם איבדתי —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: היו לה אמצעים, אני מניחה, למרות שחיה כמו חזירה.

זרקאור מ-א1 ל-א2

א2: כמו לגרור גליל ענק, ביום שרב לוחט. מאמץ עליון... להזיוו ממקומו,

תנופה באה — עצור. ושוב מהתחלה.

זרקאור יורד על א2. חשיכה. שלוש שניות. זרקאור עולה על א2.

א2: עצור — ושוב מהתחלה.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: האם איבדתי את... הדבר שבו אתה רוצה ? מדוע פחות ? מדוע אתה...

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: ואתה אולי מרחם עליי, חושב, יצור עלוב, היא זקוקה למנוחה.

זרקאור מ-א2 ל-א1

א1: אולי היא לקחה אותו לחיות... הרחק מכאן, במקום אחר, בשמש.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: מדוע פחות ? מדוע אתה לא —

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: לא יודעת.

זרקאור מ-א2 ל-א1

א1: אולי היא יושבת לה שם, ליד החלון הפתוח, ידיה שלובות על ברכיה,

מבט אובד במרחקים, מעבר לעצי הזית —

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: מדוע אתה לא ממשיך לסנוור אותי ללא הפסק ? אני עשוי להתחיל להזות

ואז — (שיהוק) — להוציא את זה, סלי —

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: לא.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: סליחה

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: מבט אובד במרחקים, מעבר לעצי הזית, ואז בים, תוהה מה זה מעכב אותו, געשה קר. צללים זוחלים ועוטפים הכול. מתגנבים. כן.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: לחשוב שמעולם לא היינו ביחד.

זרקאור מ-ג ל-א2

א2: אולי אני כבר משובשת קצת ?

זרקאור מ-א2 ל-א1

א1: יצור עלוב, יצורים עלובים.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: מעולם לא התעוררנו יחד, בבוקר של אביב, הראשון המתעורר מעיר את שני האחרים. ואז, בדוגית קטנה —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: חזרה בתשובה, כן, כפרה, אפשר היה לקבל את הדין, בלית ברירה, גם זה לא נשמע נכון.

זרקאור מ-א1 ל-א2

א2: אני אומרת, אולי אני כבר משובשת קצת ? (בתקווה) רק קצת ? (שתיקה) אני מסופקת.

זרקאור מ-א2 ל-ג

ג: בדוגית קטנה —

זרקאור מ-ג ל-א1

א1: חושך ודומיה היו כל תחנוני. וכך, אני מקבלת קצת מזה וקצת מזה. שהרי אחד הם. אולי לעוון נוסף ייחשב לי אם עוד אבקש.

זרקאור מ-א1 ל-ג

ג: בדוגית קטנה, על הגהר. אני נשען על המשוטים, הן סמוכות על כריות ביר-כתיים... בסחף המים הזורמים. איזה חלומות.

זרקאור מ-ג ל-א1

- 1א: חצי-אור תופת.
 זרקאור מ-א 1 ל-א2
- 2א: קצת לא בסדר. בראש. רק קצת. אני מסופקת.
 זרקאור מ-א 2 ל-א1
- 1א: צמאה לחושך עד מות. וככל שמחשיך — גרוע יותר. משונת.
 זרקאור מ-א 1 ל-ג
- ג: איזה חלומות. לא ידענו איך לחיות. היו זמנים. ועכשיו —
 זרקאור מ-ג ל-א2
- 2א: אני מסופקת.
 דומיה. פרץ צחוק פראי, חלוש, של א2 נקטע כשהזרקאור עובר ממנה אל א1.
- 1א: כן, וכל הדבר ההוא שם, כולו שם, מביט לך ישר בפרצוף. אתה תראה אותו.
 תרפה ממני. או תתעייף.
 זרקאור מ-א 1 ל-ג
- ג: ועכשיו, כשאתה... רק עין. רק מבט ולא עוד. על פניי. עולה ויורד.
 זרקאור מ-ג ל-א1
- 1א: תתעייף מלשחק בי. תרד ממני. כן.
 זרקאור מ-א 1 ל-ג
- ג: מבקש משהו בפניי. איזו אמת. בעיניי. אף לא זאת.
 זרקאור מ-ג ל-א2. צחוק של א2 כמו קודם, נקטע כשהזרקאור פונה ממנה ל-ג
- ג: רק עין. בלי שכל. נפקחת ונסגרת עליי. האם לפחות...
 זרקאור יורד על ג. חשיכה. שלוש שניות. זרקאור עולה על ג.
- ג: האם לפחות... רואים אותי?
- הזרקאור כבה. חמש שניות. זרקאורים חלשים עולים בו-זמנית על שלוש הפנים. שלוש שניות. קולות חלשים. כמעט בלתי-מובנים.

- 1א: כן, משונה, וכו'.
- 2א: כן, אולי, וכו'.
- ג: כן, שלושה, וכו'.

בית

חזרה מדויקת על המחזה.
 ג: (מסיים את החזרה) האם לפחות... רואים אותי?

זרקאור יורד מ־ג. חשיכה. חמש שניות. זרקאורים עזים מציפים בו־זמנית את שלושת הראשים. שלוש שניות. קולות בעוצמה רגילה.

- א1: אמרתי לו, עזוב אותה —
א2: בוקר אחד, בעודי יושבת —
ג: לא הספקנו להיות יחד הרבה —
זרקאורים יורדים. חשיכה. חמש שניות.
ג: לא הספקנו להיות יחד הרבה.
זרקאור יורד מ־ג. חשיכה. חמש שניות.

כחזר

מסך

ה ע ר ו ת ה מ ח ז א י

אור

מקור האור הוא יחיד ואסור שיימצא מחוץ למרחב הדמיוני (הבמה), המאוכלס על־ידי קורבנותיו. המיקום הטוב ביותר לזרקאור הוא במרכז קידמת הבמה, כך שהדמויות מוארות מקרוב ומלמטה. כאשר נדרש, במקרים מיוחדים, ששלושה זרקאורים יעלו בו־זמנית על שלושת הראשים, עליהם להיראות כזרקאור אחד המתפצל לשלושה. במקרים הללו יש להשתמש בזרקאור־נייד אחד העובר במהירות מירבית מראש לראש, כנדרש. השיטה של זרקאור נפרד המיועד לכל דמות איננה מספקת, שכן אינה מבהירה כדי הצורך את מצי־אותו של חוקר אחד ויחיד כשם שעושה זאת זרקאור נייד אחד.*

כדים

על מנת שהכדים יהיו בגובה מטר אחד בלבד, יש צורך להשתמש בפתח־סתר ("טרפס") המאפשרים לשחקנים לעמוד מתחת לפני־הבמה, או לכרוע ברך במשך ההצגה, ואז יהיו הכדים פתוחים מאחור. במידה שלא קיימים פתח־סתר ומצב הכריעה אינו בר־ביצוע, על השחקנים לעמוד והכדים יוגדלו לגובה אדם ויעברו מקידמת הבמה למרכזה, כאשר גובהם נקבע על פי השחקן הגבוה ביותר ורחבם לפי השחקן הרחב ביותר. מצב של ישיבה גורר כדים בעלי נפח מוגזם ואין להביאו בחשבון.

* גם הערות אלו, המפורטות לכאורה, הן עדיין לא הוראות־ביצוע, אלא דרך־ביטוי סמלית. הוראותיו של בקט כשלעצמן כמעט אינן ניתנות לביצוע דורשות פיתרונות טכניים מורכבים למדי. על מנת ליצור את "אשליית־הפשטות" שהוא מבקש, את אחדות־המטאפיסית של גורם־התאורה ואת יכולת ההתפצלות שלו, וכן את נוכחותם הנפרדת של הכדים — יש צורך בכמות ניכרת של מכשירי תאורה [הערת המתרגמת].

הכורוס *

גרוע יותר היו אומרים כל הכאב	ככל שמחשיך אני מניחה הכול כבוי	מוטב בחושך קצת לא בסדר תיארתני לעצמי	1א: כן משונה 2א: כן אולי ג: כן שלוה
אבל זה יבוא בראש (שיהוק) סליחה	בינתיים רק קצת זה יבוא	הכול בסדר קצת לא בסדר מעולם לא היה	1א: עד הכול חשוך 2א: מיסכנה ג: הכול כאילו
תרד ממני אני מסופקת תיארתני לעצמי	אתה תראה אותו אבל אני מסופקת אבל לפחות	הדבר הוא שם רק קצת כן, אני יודע	1א: יום יבוא 2א: (צחוק—) ג: לכבות את הטירוף הזה
הכול חלף עושה כמיטב יכולתי אלא כאילו	הכול דומם עדיין בסדר גמור שהכול חלף	הכול חשוך אני בסדר גמור לא זו בלבד	1א: תרפה ממני 2א: לא ממש ג: שלוה, כלומר
			1א: נמחק — 2א: ככל שניתן — ג: מעולם לא היה —

הערות לתרגום

תורגם מן הטכסט האנגלי והצרפתי גם יחד. התרגום נעשה לצורך ההצגה. בטכסט הצרפתי מציין בקט אפשרות של גיוון סדר הרפליקות וכמות התאורה בין הפעם הראשונה, הפעם השנייה, ותחילת הפעם השלישית של 'מ ש ח ק'.
השוואת התרגומים סייעה להבין לאיזו מידה של בהירות או עירפול מכוונים ניסה המחזאי להגיע.
לעיתים התרגום אינו מילולי, אלא מנסה למצוא תחליף למיצוללים ולמיקצבים בולטים הקיימים במקור, והחיוניים כליכך לטכסט שממד המימוש שלו הוא כמעט מוסיקאלי.

* בקט מדגים כאן הלכה למעשה כיצד צריך להישמע הכורוס, המופיע בפתיחת המחזה. כוונתו, אולי, להבליט את האיכות השירית של קטע זה. יש לקרוא תמיד את דברי 1א, 2א, ו-ג ביחד, על פי צירופים של שלוש שורות כמו לעיל. (למשל, "כן משונה... כן אולי... כן שלוה...") — נאמר בעת ובעונה אחת.

מתוך הצגת "משחק" בצוותא בכימזיה של ש. אביגאל.
מימין לשמאל: סטלה אבני, גר קינר, שולי לב.

